

Plan van aanpak - Patriek Leichtenberg

Inhoudelijk

Aanleiding

De nacht heeft mij altijd al getrokken en met mij vele anderen. Ik vind hier rust en chaos, licht en donker en plezier en verdriet op plekken waar ik overdag nooit zou komen. De muziek en kunst rondom de nacht vind ik mooi en zijn functioneel/ondersteunend voor de sfeer die ik zoek in de nacht.

Hobbymatig hou ik mij ook bezig met het draaien van dezelfde elektronische muziek die in veel nachtclubs wordt gedraaid. Daarnaast ben ik vj op kleine tot middelgrote feesten. Wanneer ik vj zit ik aan de knoppen en ben ik verantwoordelijk voor een dynamische visuele toevoeging aan de ruimte waar veelal techno en trance muziek wordt gedraaid. Ik meen iets toe te voegen aan de sfeer en sommigen te verrassen met, of te begeleiden in gedachten die zich gedurende de nacht vormen. Iets wat ik beschouw als een enorme verantwoordelijkheid. Ik draag echter niet alleen deze verantwoordelijkheid. De dj, de light operator, het personeel, het publiek en de locatie hebben een misschien wel grotere verantwoordelijkheid. In de nacht komen al deze partijen iets halen, maar laten ze ook iets achter. Wat dat is? Daar wil ik graag achter komen.

Vraagstuk

Voor de start van mijn onderzoek kies ik ervoor om me te focussen op nachtcultuur in de stad Utrecht. Dit is allereerst omdat ik er woon en ik me op een manier verbonden voel met de stad. Anderzijds kies ik hier ook voor omdat er te lezen is in de nachtvisie van Utrecht dat er werk aan de winkel is. Utrecht is een van de snelst groeiende steden, maar de groei van het aanbod in nachtcultuur blijft achter ("De Utrechtse Nachtvisie 2030", 2023). Dit vind ik kwalijk omdat er bijvoorbeeld de kans ontstaat dat nieuw talent niet de ruimte krijgt om zich te ontwikkelen. Ook ontstaat er door een systemische blik op nachtcultuur het gevaar dat er makers/bezoekers/vertegenwoordigers van de nacht worden vergeten of afglijden omdat zij niet passen in de perceptie van het systeem op de nachtcultuur.

Figuur 1: Foto van een Nachtclub waarvan ik het publiek met Ai heb vervangen door ambtenaren

Context

Een aantal grote steden hebben in de afgelopen jaren een nachtvisie ontwikkeld of zijn hier hard mee bezig. Daarnaast zijn gemeentebesturen hard bezig om beleid te maken die ruimte maakt voor de nacht in hun plannen. Dit doen zij om platgezegd vier redenen:

1. Attractieve kracht
2. Sociale functie
3. Cultuurontwikkeling
4. Economische belangen.

De nacht is niet alleen een essentieel onderdeel van de cultuursector, maar heeft ook aanzienlijke sociale waarde. Tijdens de nacht is er ruimte voor de zogenaamde 'underground' en kan er worden geëxperimenteerd, wat resulteert in nieuwe culturele bewegingen die mogelijk overdag tot bloei kunnen komen. Dit draagt niet alleen bij aan het makersklimaat en het behoud van talent in de stad, maar biedt ook bewoners een uitlaatklep voor sociale interactie en expressie ("Startnotitie Nachtvisie Den Haag", 2022).

Het gaat bij nachtcultuur vaak ook over elektronische muziek. Elektronische muziek is namelijk onlosmakelijk verbonden aan Nederlandse nachtcultuur ("De Utrechtse Nachtvisie 2030", 2023). Daarnaast is elektronische muziek enorm populair in Nederland. De Verenigde Staten, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk hebben de drie grootste maandelijkse luister bases op Spotify voor elektronische muziek, maar ze behoren ook tot 's werelds grootste muziekmarkten. Nederland en Australië daarentegen zijn kleiner in absolute aantallen, maar hun aandeel meerdere malen groter (het percentage in Nederland is zeven keer hoger dan in de Verenigde Staten) (Mulligan & MIDiA Research, 2023).

Onderzoeksvraag

Hoe draagt nachtcultuur bij aan de culturele identiteit van een stad of gemeenschap en hoe kan participatief of sociaal design worden ingezet om de betrokkenheid van verschillende stakeholders rondom de nachtcultuur te vergroten?

Mogelijke subvragen

- Welke specifieke elementen en gebeurtenissen binnen de nachtcultuur van Utrecht dragen bij aan de vorming van de culturele identiteit van de stad?

Figuur 2: context visualisatie

- Welke participatieve of sociaal design benaderingen zijn succesvol gebleken in andere steden of gemeenschappen om de betrokkenheid bij de nachtcultuur te vergroten, en welke lessen kunnen hieruit worden getrokken voor Utrecht?
- Welke beleidsmaatregelen in Utrecht beïnvloeden momenteel de nachtcultuur, en hoe kunnen deze worden aangepast om een meer inclusieve en participatieve nachtcultuur te bevorderen?

Afbakening

Dit onderzoek gaat over nachtcultuur en ik ben voor mijn definitie van de nacht geneigd mee te gaan in de losse definitie van de nacht als aanduiding voor een cultureel fenomeen.

Daarmee is de nacht niet een strikte tijdsaanduiding zoals beschreven in de Nachtvisie Utrecht 2030 (2023). Ik wil mij daarmee focussen op de makers, bezoekers, ondernemers en beleidsmakers die zich bezighouden met culturele ontwikkelingen/uitspattingen die in de nacht plaatsvinden. Ik kijk hierin niet naar horeca, veiligheid (handhaving van de rechtsorde) en infrastructuur. Zij zijn allemaal onlosmakelijk verbonden aan de nacht, maar zijn hier niet op geconcentreerd. Totdat ik signalen krijg dat deze richtingen van enorm belang zijn, zal ik spreekwoordelijke oogkleppen ophouden.

Ook houd ik mij geografische gebonden aan Utrecht. Alhoewel het in een vervolg misschien ook interessant kan zijn om te kijken naar nachtcultuur in de periferie, buiten de randstad of op het platteland.

Netwerk & inspiratie

Contacten

- Direct
 - Mike Velterop Utrecht ballroom scene
 - Guus Heemskerk DJ (housemuziek)
 - Finn Middeldorp Dj en bassist in funkband
 - Luuk Nijenhuis Light operator
 - Sem Huts (mc Synergy) Mc en producer hardcore
- Semi direct
 - Leen (Spitfist) Visual designer & graffiti artist
 - Timo Hoogland Livecoder
 - Liza VJ
 - Sjef (Koarse) Dj/producer
- Nog te maken
 - Het Nachtoverleg Samenwerking nacht-ondernemers Utrecht
 - Stranded FM Online radiostation
 - Eva Oosters of gelieerde Wethouder van cultuur Utrecht
 - Py.Ps Open-minded event organization

Inspiratie

Connor Schumacher

Connor Schumacher is danskunstenaar en heeft een Rave crew. Hij wil met zijn stichting ARK de fysieke cultuur van dans naar iedereen brengen die wilt bewegen. Kijken hoe de lens van dans als kunstvorm kan veranderen naar een toegepaste kunst die onze lichamen de tools geeft om de mensheid te vormen. Ik vind deze missie heel interessant. In een interview bij de Bakkie Bakkie podcast vertelt hij over de ontwikkeling van Soft skills door dans. Een gedachtespinsel van hem tijdens dat interview vond ik heel mooi en gaat voor mij over wat nachtcultuur en specifiek dans is. "There is no light inside the body, inside of all of us is darkness. from that darkness can come friction, vibration, energy and heat and then choice and how we then choose to use that energy, that power to share with others"

<https://www.arkconnorschumacher.com/>

Yolanta Siu

De nacht behoort tot de artiesten. Fotoreportage die spanningen belicht tussen fabriekswerkers en artiesten die dezelfde ruimte gebruiken (Mullae-dong, Seoul). Door de komst van artiesten is er spanning ontstaan tussen de groepen in dit gebied. Dit fotoproject illustreert voor mij de kant waar een visie voor nachtcultuur kan schuren met andere aspecten van cultuur/samenleven.

<https://medium.com/@yolantasiu/the-night-belongs-to-artists-87e260e881a6>

Spitfist

Leen ofwel Spitfist en zijn vrienden zetten graag graffiti. Het liefst op illegale plekken en natuurlijk in de nacht om de pakkans te verkleinen. De spanning en veiligheid die de nacht biedt, werkt verslavend. Tegenwoordig na wat moeilijkheden met de wetshandhaving zet hij ze gewoon overdag op toegestane plekken. Toen ik Leen vroeg naar de aantrekking van het zetten zei hij dat hij publieke anonimiteit een enorm interessant gegeven vindt. Hij kent veel artiesten alleen maar bij hun artiestennaam, maar komt op dezelfde plekken als hen. Hij waardeert hun kunst zonder ze hiervoor te kunnen bedanken. En hij hoopt ook andersom

<https://www.instagram.com/stories/highlights/18118038898197610/>

Bakkie Bakkie

Dit is een podcast van Steven van Lummel en Justin Verkijk waarin zij in gesprek gaan met dj's/organisatoren/producers en nachtdieren over elektronische muziek en de wereld daar omheen. In hun podcast weten ze in mijn ogen goed te vangen hoe hun gasten kijken naar de wereld waar zij zich in begeven. Op deze manier leggen ze kleine delen van- of perspectieven op de (Nederlandse) nachtcultuur vast.

<https://open.spotify.com/show/1F8O63oXwvqLavpd0mGh0U>

Makend onderzoek

De onderstaande vier punten zijn mogelijke manieren voor mij om makend onderzoek te doen.

- Speculatief/future casting
- Interviews/podcast
- Soft mapping/soundscaping

- Strollologie

Ik weet pas zeker wat passend is nadat ik meer deskresearch heb kunnen uitvoeren, dus ik houd mijn opties graag open.

Proces

Om mijn proces bij te houden wil ik gebruik maken van Research catalogue voor het vastleggen van bronnen, onderzoeken, interpretaties/schetsen en ideeën. Daarnaast zal mijn planning bijgevuld worden met acties die in grote lijnen zijn beschreven. Dit biedt een overzicht van de gemaakte stappen.

Mijn gemaakte keuzes zullen tekstueel onderbouwd worden op Projectcampus of Research catalogue. Ik probeer hier zo goed als wekelijks op te reflecteren in een of meer nog te bepalen formats of methoden.

Bronnen

De Utrechtse Nachtvisie 2030. (2023). In Gemeente Utrecht, www.utrecht.nl. Geraadpleegd op 19 september 2023, van <https://www.utrecht.nl/fileadmin/uploads/documenten/wonen-en-leven/vrije-tijd/kunst-en-cultuur/2023-de-utrechtse-nachtvisie-2030-beleidsnota-nachtcultuur.pdf>

Mulligan, M. & MIDiA Research. (2023). The Ims business report 2023. Geraadpleegd op 20 september 2023, van <https://www.internationalmusicsummit.com/business-report>

Startnotitie Nachtvisie Den Haag: de Kracht van de Nacht. (2022). In www.denhaag.raadsinformatie.nl (Nr. 312101). Geraadpleegd op 20 september 2023, van https://denhaag.raadsinformatie.nl/modules/13/overige_bestuurlijke_stukken/749730?parent_event=883243

Praktisch

Planning

Link naar [google spreadsheet](#)

[illegible]

Coaching

De coachingsmomenten wil ik naar verwachte nuttigheid binnen het traject invullen. Dit wil ik in samenspraak met mijn coach bepalen. Ik verwacht van mijn coaching dat er op een open en adaptieve wijze gewerkt en gecommuniceerd kan worden met elkaar. Ik voorzie hierin verschillende rollen voor mijn coach: het ene moment moet mijn coach kunnen fungeren als klankbord. Het andere moment als kritische buitenstaander en op sommige momenten als collega-procesbegeleider die op inhoudelijk en praktisch niveau mee wil denken en mij de juiste richting op stuurt als ik een zichtbaar verkeerd pad in ga.

Leerdoelen

Regisserend ontwerp

Ik wil mij ontwikkelen binnen deze leeruitkomst door methodisch werken/handelen meer in mijn werk te betrekken op een onderbouwde manier. Ik krijg de mogelijkheid om met meer eigenaarschap dan ik ooit binnen een project heb mogen ervaren te werken aan een project

Creatieve technologie

Ik wil mij ontwikkelen binnen deze leeruitkomst door mijn persoonlijke creatieve technologie vaardigheden actiever in te zetten en mijn eigen drive/plezier bij mijn ontwikkeling als maker centraal te zetten. Dit betekent dat ik waar mogelijk kan experimenteren met 'nieuwe media', ik die kansen ga grijpen en zal streven naar digitale creatie.

Impactvol vernieuwen

Ik wil mij ontwikkelen binnen deze leeruitkomst door de rol van stakeholders meer te benutten en mijn sensitiviteit voor context te versterken door hier meer/beter op te reflecteren. Dit betekent dat ik op verschillende momenten een duidelijk beeld moet hebben van mijn rol en deze informatie kan overbrengen op anderen.

Kritische reflectie en onderzoek

Ik wil mij ontwikkelen binnen deze leeruitkomst door nieuwsgierigheid volop de ruimte te geven. Ik ben een kritisch persoon (voornamelijk op mijzelf) en dit staat mijn handelingsruimte soms in de weg. Ik kan deze kritische houding goed gebruiken tijdens convergerende/synthese momenten, maar moet deze houding ook met relatief gemak uit kunnen zetten.

Creatief leiderschap

Ik wil mij ontwikkelen binnen deze leeruitkomst door mijn zelfstandigheid te ontwikkelen. Hierin wil ik persoonlijk creatief leiderschap nemen/ontwikkelen door te werken vanuit de elementen die mij motiveren/intrigeren en toe te passen/om te buigen b

Feedback verzamelen

Tijdens het onderzoek zal feedback verzameld worden aan de hand van reflectiesessies met experts, docenten en peers. Deze reflecties zullen plaatsvinden op de momenten zoals de synthesefasen van een iteratief proces en na afsluitingen van stappen in het onderzoek. Tegelijkertijd zal er impliciet ook feedback gegeven worden en hier moet ik sensitief voor zijn. Dit betekent op sommige momenten juist goed kijken en luisteren i.p.v. (feedback) vragen te stellen. Deze bevindingen moeten dan op een passende manier worden vastgelegd.